Contrastextravasatie

Sint-Maria Halle
ALGEMEEN ZIEKENHUIS

Wat is contrastextravasatie?

Bij bepaalde onderzoeken moeten contrastvloeistoffen via een bloedvat toegediend worden.
Wanneer deze vloeistof buiten het bloedvat en onder de huid terechtkomt, heet dat extravasatie.

Dit kan voorkomen wanneer er naast het bloedvat geprikt wordt of wanneer er lekkage optreedt.

Hoe vaak komt dit voor?

Bij 0,1 – 0,9% van de CT-onderzoeken treedt extravasatie op tijdens de intraveneuze injectie van contraststoffen.

Bij dynamische CT met automatische contrastinjectie leidt dit soms aanzienlijke volumes geëxtravaseerde contraststof.

Welke symptomen kan je ervaren?

De eerste symptomen zijn een branderig gevoel, pijn en zwelling op de plaats van de extravasatie. Sommige patiënten hebben echter geen of nagenoeg geen last.

Bij klinisch onderzoek kan je merken dat de extravasatieplaats rood, gezwollen en pijnlijk is.

Vaststelling

De ernst en het volume van de extravasatie wordt beoordeeld door een goed klinisch onderzoek en een radiografie van de extravasatieplaats.

Behandeling

Er is geen unanieme overeenkomst over de behandeling van contrastextravasaties.

Algemeen wordt hoogstand aanbevolen van het lidmaat boven het niveau van het hart om reabsorptie te bevorderen.

Er is geen bewezen nut van koude of warme compressen (respectievelijk zouden deze, hetzij de pijn verzachten, hetzij de reabsorptie van het contrast bevorderen).

Een chirurgisch advies is uiterst zeldzaam aangewezen (vb. bij compartimentsyndroom).

Risicopatiënten

Bepaalde patiënten vertonen een verhoogd risico:

- patiënten welke niet (meer) in staat zijn om te communiceren
  vb: dementerende patiënten, peuters en patiënten met verminderd bewustzijn
- patiënten met circulatoire afwijkingen
  vb: arteriosclerose, diabetes, Raynaud, veneuze insufficiëntie, radiatietherapie, chirurgie, ...

Restletsels

De meeste extravasaties zijn beperkt tot de subcutane weke delen (= de weefsels direct onder de huid, zoals spieren, pezen, vet, zenuwen en bloedvaten) en de huid.

Normaal gezien is er geen restletsel.

De pijnlijke reactie duurt normaal gezien minder dan 24-48 u.

Bij een recente studie werd slechts 1 complicatie bij 442 contrastextravasaties beschreven (met name een compartimentsyndroom).

Het compartimentsyndroom (= wanneer de druk in een spiercompartiment te hoog wordt, wat leidt tot verminderde doorbloeding en mogelijke weefselschade) kan optreden bij extravasatie van al dan niet grote volume contraststof in regio's met weinig volumecapaciteit zoals de pols.

Bij de oudere contrastproducten (de zogenaamde hoog-osmolaire-contrasten) is huidulceratie (= open huidwonde) en weefselnecrose beschreven.

Bij de huidige generatie contrastproducten is deze complicatie nagenoeg onbestaande.

Vragen of problemen

Heb je nog vragen of bij problemen, kan je steeds terecht bij de radiologen of technologen van de dienst Radiologie, of bij je eigen arts.

Heb je na het lezen van deze folder nog vragen, aarzel dan niet om deze te stellen voor of tijdens je onderzoek.

DIENST RADIOLOGIE
tel. 02 363 64 21

Het secretariaat is bereikbaar:

- op weekdagen 7u - 20u30
- op zaterdag 8u - 12u
- op zondag 8u - 20u

Algemeen Ziekenhuis Sint-Maria vzw
Ziekenhuislaan 100 | 1500 Halle
tel. +32 (0)2 363 12 11 | www.sintmaria.be

RX 23
04.2026